

3.
PROBLEMSKA
KONFERENCA
KOMUNALNEGA
GOSPODARSTVA

ZBORNIK
3. PROBLEMSKE KONFERENCE
KOMUNALNEGA GOSPODARSTVA

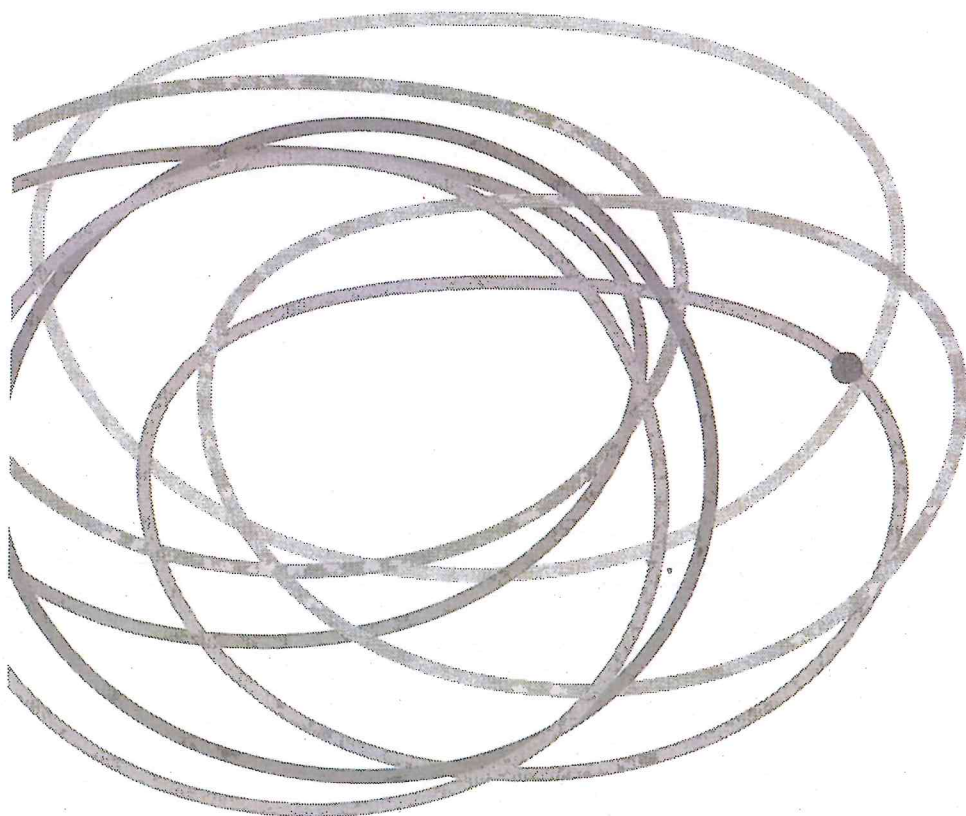
PODČETRTEK, 19. in 20. september 2013

KAZALO

- 9 **Učinkovito zagotavljanje komunalnih storitev in pogled v prihodnost komunalnega gospodarstva Slovenije**
Danilo Burnač
- 19 **Učinkovito zagotavljanje komunalnih storitev – pristopi v tujini**
mag. Stanka Cerkenik
- 45 **Pogled občin na organiziranost in zagotavljanje stroškovno učinkovitega izvajanja komunalnih storitev**
dr. Ivan Žagar
- 51 **Optimizacija poslovnih procesov kot možnost izboljšanja poslovanja: kako zagotoviti skladnost poslovnih procesov s potrebami uporabnikov**
dr. Andrej Kovačič
- 65 **Poslovna odličnost kot celovito obvladovanje kakovosti upravljanja, kakovosti storitev in učinkovitosti v komunalni dejavnosti**
Rudi Bric
- 71 **Poslovna odličnost in učinkovitost v javnem podjetju Mariborski vodovod, d. d.**
Danilo Burnač
- 77 **Uskladitev občinskih aktov z Uredbo o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja**
mag. Boris Jagodič
- 85 **Novosti na področju delovne in pokojninske zakonodaje**
Polona Fink Ružič
- 99 **Spremljanje stroškov posameznih dejavnosti – iz teorije v prakso**
mag. Matej Lončner
- 111 **Oblikovanje popravkov vrednosti terjatev in odpis terjatev**
Tatjana Arčan, Matjaž Centrih
- 119 **Z obratno dražbo do nižjih nabavnih cen brez tveganja nižje kvalitete**
mag. Milan Gobec

- 125 **Upravljanje vodnih izgub po metodologiji IWA: pot proti zmanjšanju in uspešnemu nadzoru vodnih izgub**
Jurica Kovač, Marco Fantozzi
- 139 **Zmanjševanje vodnih izgub z uporabo inteligentnih sistemov za podporo odločanju**
dr. Primož Banovec, Matej Cerk, Ajda Cilenšek, dr. Boris Kompare
- 147 **Optimizacija vodomernih mest kot eden izmed ukrepov zmanjševanja vodnih izgub**
Primož Rošar
- 157 **Varnost oskrbe s pitno vodo**
dr. Brigita Jamnik
- 165 **Prenovljena navodila in priporočila Inštituta za varovanje zdravja RS**
Nataša Sovič
- 171 **Problematika neustrezne kakovosti pitne vode na kraškem območju ter možne rešitve**
dr. Darko Drev, dr. Jože Panjan
- 183 **Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske vode - poročevalske obveznosti**
mag. Iztok Rozman
- 189 **Odvajanje in čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode v povezavi s statističnim poročanjem VOD-K in VOD-V – poročevalske obveznosti**
Saša Čuček
- 195 **Celovit pristop k urejanju voda – konkreten predlog za obalo**
dr. Boris Kompare
- 205 **Od uredbe do cene - kako do podatkov**
Ingeborg Waschl
- 213 **Izvajanje ocene obratovanja za male komunalne čistilne naprave**
mag. Mojca Vrbančič, dr. Marjetka Levstek, Nataša Uranjek Ževart
- 221 **Ponikanje očiščenih odpadnih voda iz čistilnih naprav**
Jože Janež

- 233 **Membransko-biološki reaktor čistilne naprave Novo mesto**
Igor Ilar
- 243 **Spremenjen način zbiranja komunalnih odpadkov na območju delovanja Snage, d. o. o., Ljubljana**
Igor Petek, Gregor Hauc
- 257 **Trendi in spremembe v ravnanju z odpadki ter možnosti optimizacije na področju logistike odpadkov**
dr. Klaus Gellenbeck
- 267 **Stanje in razvoj ravnanja s komunalnimi odpadki v Nemčiji - pogled iz Slovenije**
Branko Kosi
- 275 **Moderne tehnologije in postopki za ločevanje sekundarnih sestavin iz odpadkov v kombinaciji z inovativnimi napravami**
Ernie Beker
- 283 **Vloga sodobnih postopkov za izkoriščanje energetske vsebnosti odpadkov v trajnostnem ravnanju z odpadki**
dr. Viktor Grilc

IZVAJANJE OCENE OBRATOVANJA ZA MALE KOMUNALNE ČISTILNE NAPRAVE

**Mag. MOJCA VRBANČIČ, dr. MARJETKA LEVSTEK, NATAŠA URANJEK
ŽEVART**

Mag. Mojca Vrbančič, univ. dipl. inž. vod. in kom. inž., vodja službe vzdrževanja
kanalizacijskih objektov, JP VODOVOD-KANALIZACIJA, d. o. o.

Dr. Marjetka Levstek, univ. dipl. inž. kem. inž., vodja laboratorija, JP CČN Domžale-
Kamnik, d. o. o.

Nataša Uranjek Ževart, univ. dipl. inž. kem. inž., vodja kemijsko-biološke tehnologije,
Komunalno podjetje Velenje, d. o. o.

Povzetek

Ena izmed nalog izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode (v nadaljevanju izvajalec javne službe) je tudi izdelava (korektne) ocene obratovanja malih komunalnih čistilnih naprav velikosti do 50 PE, ki vključuje terenski ogled in vizualno oceno o delovanju oz. nedelovanju naprave. Najpomembnejši je iztok prečiščene odpadne vode, ki je ne nazadnje edini pokazatelj ustreznega delovanja naprave. Tega pa z vizualno oceno, tako kot sedaj predpisuje zakonodaja, zelo težko opredelimo in podpremo. Veliko težav, povezanih z nesoglasji tako uporabnikov kot tudi prodajalcev malih komunalnih čistilnih naprav (v nadaljevanju MKČN), nastaja pri izdaji negativne ocene obratovanja. Predpisi niso jasni in ni nadzornega in pristojnega organa, ki bi te zadeve reševal. Še več, ugotavljamo celo, da pravzaprav nihče ne preverja ocen obratovanja MKČN, in tudi to, ali jih izvajalci javnih služb sploh izdelujejo. K izdaji korektne ocene obratovanja bo pripomogla sprememba zakonodaje in sočasno tudi osveščanje izvajalcev javnih služb in uporabnikov.

Ključne besede: izvajalec javne službe, mala komunalna čistilna naprava, obratovanje in vzdrževanje male komunalne čistilne naprave, ocena obratovanja

I. UVOD

Izdelavo ocene obratovanja za MKČN z zmogljivostjo čiščenja do 50 PE predpisuje Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav (Uradni list RS, št. 98/2007, 30/2010; v nadaljevanju Uredba). Za izdelavo ocene obratovanja so zadolženi izvajalci javne službe skladno z navodilom in obrazcem, ki sta predpisana v Pravilniku o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih voda ter pogojih za njegovo izvajanje (Uradni list RS, št. 54/2011; v nadaljevanju Pravilnik).

Ocena obratovanja se izvede prvo leto ob prijavi, če je MKČN kot gradbeni proizvod skladna s standardom SIST EN 12566-3, in se nato ponovi vsake tri leta. Izjema so rastlinske MKČN, katerim je treba po Pravilniku prvo leto izvesti prve meritve, ki so nato osnova za izvedbo ocene obratovanja v nadaljevanju. Namen ocene obratovanja je (vsaj po našem prepričanju) kontrola delovanja MKČN v realnosti, saj samo dejstvo, da je MKČN kot gradbeni proizvod označena z oznako CE in ima izjavo o skladnosti, še ne pomeni, da v praksi tudi ustrezno deluje oz. obratuje. Negativna ocena obratovanja je tako edino opozorilo uporabniku, da mora MKČN urediti v stanje pozitivnega obratovanja, katerega rezultat je ustrezno očiščena odpadna voda. Le na ta način bo Slovenija prešla v stanje višjega okoljskega standarda stanja virov pitne vode, ki z leti postajajo vse bolj onesnaženi. Zamenjava obstoječih greznic z nedelujočimi čistilnimi napravami pa bo ta okoljski standard samo še poslabšala.

Za večje osveščanje pomembnosti izdaje prave ocene obratovanja je treba najprej izobraziti oz. poučiti izvajalce javnih služb. Osveščati pa je treba tudi upravljavce – lastnike MKČN, ki se morajo začeti zavedati, kaj je pravzaprav MKČN in zakaj jo je treba vzdrževati. MKČN z zmogljivostjo čiščenja, manjšo od 50 PE, namreč ni del javne infrastrukture in je v lasti lastnikov stavb, iz katerih se odpadna voda odvaja. Za upravljanje in vzdrževanje teh naprav so pristojni lastniki. Izjeme so MKČN, ki jih posebej opredeljuje 7. člen Uredbe o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode (Uradni list RS, št. 88/2011, 8/2012).

2. KAJ OBSEGA IZDELAVA OCENE OBRATOVANJA

Izdelava ocene obratovanja obsega pridobitev vseh podatkov o MKČN, podatke o številu oseb, priključenih na MKČN, podatke o delovanju oz. obratovanju MKČN in vizualni ogled MKČN. Pri izdelavi ocene obratovanja je treba preveriti:

- način nastajanja in zbiranja komunalne odpadne vode, ki se odvaja v MKČN, ter odvajanje očiščene komunalne odpadne vode v zvezi s prepovedmi in omejitvami iz Uredbe;
- nazivno zmogljivost MKČN glede na količino komunalne odpadne vode, ki se odvaja vanjo;
- izpolnjevanje pogojev glede ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode iz Uredbe;
- dokazila o skladnosti MKČN s standardi, navedenimi v 1. točki 2. člena Uredbe, ki morajo biti izdana v skladu s predpisom, ki ureja potrjevanje skladnosti in označevanje gradbenih proizvodov;
- hrambo podatkov v skladu z zahtevami uredbe.

V tem članku se bomo posvetili zahtevi iz tretje alineje, in sicer *izpolnjevanju pogojev glede ustreznega čiščenja komunalne odpadne vode iz Uredbe*.

Zahteva standarda SIST EN 12566-3: Čeprav je MKČN skladna s tem standardom, še ne pomeni, da bo v realnosti tudi delovala, zato ne more avtomatsko pridobiti pozitivne ocene obratovanja. Nujno je potrebna tudi kontrola delovanja. Standard SIST EN 12566-3 (male čistilne naprave do 50 PE: predizdelane in/ali na mestu postavitve sestavljene čistilne naprave za gospodinjske odplake) namreč podrobno predpisuje način testiranja MKČN glede vodotesnosti, mehanske trdnosti in stabilnosti ter učinkovitosti delovanja MKČN pri različnih obratovalnih pogojih v obdobju devetih mesecev, ne predpisuje pa mejnih vrednosti, ali je MKČN pri testiranju dosegla parametre za izpust v okolje v državi, v kateri se MKČN tudi trži (standard SIST EN 12566-3; 6.3. poglavje – treatment efficiency; op.: neformalni prevod): »Izmerjeni učinki avtomatsko ne pomenijo, da so doseženi zakonsko zahtevani parametri iztoka za izpust v okolje v dotični državi. Izvesti je treba izračun za določitev kakovosti iztoka, ki se primerja z

zakonskimi zahtevami za iztok v posamezni državi. Izmerjeni učinki v praksi občasno lahko tudi niso doseženi.« V izjavi o skladnosti je tako naveden samo učinek čiščenja po parametrih kemijske potrebe po kisiku (KPK) in biokemijske potrebe po kisiku v petih dneh (BPK_5), kar pa ne pomeni, da z doseženim učinkom čiščenja MKČN tudi očisti vodo do zakonsko predpisanih vrednosti. V standardu I 2566-3 je opredeljeno, da morajo MKČN dosegati zakonsko predpisane vrednosti, ki veljajo v posamezni državi, v kateri se naprava uporablja. Res je ta zahteva nekoliko skrita v standardu, vendar to še ni razlog za njeno neupoštevanje. Tolmačenje standarda in zakonodaje v Sloveniji je prepuščeno posameznikom, kar se izraža z različnimi pritiski na izvajalce javne službe ob izdaji morebitnih negativnih ocen obratovanja, ki izhajajo iz neizpolnjevanja skladnosti očiščene odpadne vode z zakonodajo.

Izvedba vizualne ocene: Na terenu mora referent, ki je predstavnik izvajalca javne službe, tudi z vizualnim pregledom oceniti, ali obratuje MKČN ustrezno ali ne. V obrazcu za izdelavo ocene obratovanja, ki je predpisan v Pravilniku, so predpostavljeni oz. zahtevani zapisi vizualnega pregleda, ki obsegajo te postavke: (1) delovanje MKČN ob prihodu, (2) notranjost MKČN, (3) zapis o opravljenih delih, podatki o uporabi blata in zaznanih nepravilnosti v času od zadnje ocene obratovanja, (4) osebe, prisotne pri pregledu delovanja MKČN, (5) podatki in informacije od prisotnih oseb.

Prav v nobeni postavki obrazca o izdelavi ocene obratovanja pa ni opredeljen teh ten, merljiv »parameter«, na podlagi katerega bi se lahko referent jasno in nedvoumno opredelil o tem, ali izda **pozitivno** oceno obratovanja, kar pomeni, da obratuje MKČN v skladu z Uredbo, oz. izda **negativno** oceno obratovanja, kar pomeni, da MKČN ne obratuje v skladu z Uredbo. V 4. členu Pravilnika je določeno, da sta osnovna parametra odpadne vode za MKČN KPK in BPK_5 . Merilo, po katerem lahko ocenimo, da MKČN deluje skladno z uredbo, je jasno. Prav tako je s standardi določeno, kako se izvede meritev teh dveh parametrov. Nasprotno pa je zelo vprašljiva vizualna ocena ustreznosti čiščenja odpadne vode, ki nam jo nalaga zakonodajalec. Nikjer, ne v domači ne v tuji strokovni literaturi, fakultetnem gradivu ali drugih virih, se metoda oz. način, imenovan »vizualna ocena«, ne uporablja, oz. nikjer ni opredeljeno, kaj ta vizualna ocena zajema in kakšni morajo biti rezultati, da se odločiš, ali je vizualna ocena pozitivna ali negativna. Prav tako ni nikjer v zakonodaji navedeno, kakšna znanja, izobrazbo, oziroma kompeten ce mora imeti tisti, ki izvaja oceno obratovanja. Kaj nas torej zadržuje oziroma zadržuje zakonodajalca, da v oceni obratovanja ni predpisana meritev vsaj enega osnovnega pa rametra odpadne vode na iztoku?

Z vizualnim ogledom delovanja MKČN mora referent oceniti, ali je iztok (posledica delovanja MKČN) skladen z zakonodajno predpisanimi vrednostmi za iztok iz MKČN pod 2000 PE, to je KPK 150 mg/L in BPK_5 30 mg/L. V tujini (Nemčiji, Avstriji ...) se oce na obratovanja izvede ob naključnem ogledu MKČN in odvzemu vzorca ter kemijsko analizo le-tega. Če iztok iz MKČN ni skladen z zakonodajno predpisanimi vrednostmi, so jasna pravila, ki se tudi dosledno izvajajo (kazen).

Izvedba ocene obratovanja v praksi: V JP VODOVOD-KANALIZACIJA, d. o. o., Ljubljana, in KP Velenje smo v preteklosti pred sprejetjem Pravilnika oz. sprememb Uredbe v postopku izdelave ocene obratovanja ob terenskem ogledu odvzeli vzorec prečiščene odpadne vode na iztoku in ga analizirali po parametrih KPK in BPK₅. Upoštevali smo mejne vrednosti, ki veljajo za izpust iz MKČN (z zmogljivostjo čiščenja do 2000 PE), in se na podlagi izdelanih analiz odločili o pozitivnem oz. negativnem obratovanju MKČN. Tako ravnamo še danes, sploh v primerih, kjer je velika verjetnost, da bo treba izdati negativno oceno obratovanja. Analiza velja (za nas oz. našo odločitev) kot potrditev, da pregledana MKČN ne obratuje in ne ustreza svoji osnovni namembnosti, to je prečistiti komunalno odpadno vodo.

Analiza se opravi v sklopu izdelave ocene obratovanja na stroške izvajalca javne službe, kadar se na terenu le z vizualnim pregledom ne more odločiti o ustreznosti obratovanja MKČN, tako da se s tem ne bremenijo naši uporabniki. O rezultatih analiz se ne poroča na obrazcu za izdelavo ocene obratovanja. Analiza služi kot interni dokument, ki največkrat podpre našo oz. referentovo odločitev.

Referentke oz. referenti, ki so v komunalnih podjetjih zadolženi za izdelavo ocen obratovanja MKČN, so pravzaprav pogosto podvrženi pritiskom prodajalcev MKČN in tudi uporabnikov! Vse tovrstne storitve, ki jih predpisuje zakonodaja in imajo neposredno opraviti z uporabniki, pogosto vzbujajo jezo in ogorčenje, predvsem zato, ker so povezane z dodatnimi stroški. Referenti so tako resnično izpostavljeni pritiskom, zato je prav, da zakonodaja, ki nalaga delo in opravilo, konkretnije opredeli pogoje, predvsem pa to, **da obstajajo še institucije, na katere se da obrniti, in je zakonska podlaga o ukrepih v nadaljevanju jasna.** Včasih je videti, kot da počnemo izvajalci javnih služb te zadeve kar po lastni volji in presoji. Če institucije, ki bodo pri tem sodelovale, ne bodo jasno določene in naloge ter predvsem odgovornosti porazdeljene ..., bomo morda tudi mi, izvajalci javnih služb, enkrat obupali.

Ali to pomeni, da je odvzem vzorca prečiščene odpadne vode iz MKČN prepovedan, kot si tolmačijo nekateri prodajalci MKČN? Prepričani smo, da to ne drži! Ob tem vprašanju se ponovno vrnemo na nedorečenost zakonodaje, saj nikjer ni konkretno določeno, kako se izvede (vizualna) ocena obratovanja. Tega nikjer v predpisih ni moč zaslediti. V prilogi I Pravilnika je v zadnji koloni preglednice I, kjer je opredeljen čas vzorčenja reprezentativnega vzorca pri MKČN z zmogljivostjo do 50 PE, celo opredeljena možnost odvzema trenutnega vzorca. Kot opomba je dodano, »če se meritev izvede«. Vprašanje pa je, ali sme trenutni vzorec vzeti referent, ki izdeluje oceno obratovanja in opravi terenski ogled, ali mora biti to oseba iz akreditiranega laboratorija? Ob tem moramo poudariti, da mora imeti oseba, ki ima nalogo izvedbe ocene obratovanja, pristojnost, da na terenu odvzame vzorec odpadne vode. Popolnoma nerazumno je, da lahko ta oseba »vizualno« oceni delovanje MKČN glede skladnosti z zakonodajo, tudi ustreznost čiščenja in sam iztok iz MKČN, ni pa »sposobna« odvzeti vzorca za izvedbo meritev v laboratoriju. Menimo, da je treba opredeliti, kakšna znanja in kompetence mora imeti oseba, ki izvaja oceno obratovanja, in ji nedvoumno določiti pristojnosti na terenu.

3. POZITIVNA OCENA OBRATOVANJA ZNIŽA OKOLJSKO DAJATEV

Okoljska dajatev je plačilo za onesnaževanje okolja. Uporabnikom MKČN se zniža plačilo okoljske dajatve za 90 %, če njihova MKČN obratuje v skladu z Uredbo in je za MKČN izdelana pozitivna ocena obratovanja. V nasprotnem primeru plačujejo uporabniki 100-odstotno okoljsko dajatev tako kot lastniki obstoječih pretočnih greznic.

Za kolikšen znesek pravzaprav gre? Izhajamo iz predpostavke o porabi vode 50 m³ na leto na osebo, kot je navedena v Uredbi o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/2012). Najvišja cena okoljske dajatve za obremenjevanje okolja, tj. cena, ki jo plačujejo uporabniki obstoječih greznic in uporabniki MKČN z negativno oceno obratovanja, znaša 0,5283 EUR/m³ (brez DDV-ja). Na letni ravni doseže strošek štiričlanske družine za postavko okoljska dajatev 105,66 EUR (brez DDV-ja) oz. na mesečni ravni 8,81 EUR.

Uporabniki MKČN, katere obratovanje je ugotovljeno kot skladno (izdelana pozitivna ocena obratovanja), pa imajo za 90 % nižji strošek. Njihov letni strošek okoljske dajatve znaša pri enakem izračunu kot v prejšnjem odstavku le 10,56 EUR (brez DDV-ja) oz. mesečno 0,88 EUR (brez DDV-ja). Iz tega sledi, da imajo uporabniki MKČN z negativno oceno obratovanja za opredeljeno porabo pitne vode mesečno 7,93 EUR oz. na letni ravni 95,10 EUR višji strošek kot uporabniki MKČN s pozitivno oceno obratovanja za štiričlansko družino. Seveda pa so ti stroški odvisni od dejanske porabe pitne vode v posameznem gospodinjstvu.

4. INŠPEKCIJSKI NADZOR

Ob problemih na terenu smo se izvajalci javnih služb že večkrat obrnili tudi na inšpekcijske službe in na zakonodajalca, vendar smo dobili odgovore, ob katerih smo se vprašali, ali se od izvajalcev javnih služb res pričakuje, da sledimo načelu varovanja okolja in nedelujoče naprave odkrivamo ter o tem poročamo zakonodajalcu? Nejasno so opredeljeni nadaljnji postopki ob izdaji negativne ocene, obveščanju inšpekcij o nedelovanju MKČN ter o ukrepih okoljske inšpekcije.

5. IZOBRAŽEVANJE IZVAJALCEV JAVNIH SLUŽB O IZVEDBI OCENE OBRATOVANJA V PRAKSI IN OSVEŠČANJE PREBIVALSTVA

Na CČN Domžale-Kamnik se že nekaj let izvaja izobraževanje o MKČN in med drugim se ugotavlja naslednje:

- Nekateri izvajalci javnih služb ne izvajajo kontrole o vgradnji in obratovanju MKČN. Obstaja občutna razlika med številom MKČN v evidenci pri izvajalcih javnih služb in pri prodajalcih MKČN. Opomba: K temu gre sicer v veliki meri pripisati dejstvo, da se uporabniki sami odločijo zamenjati svojo obstoječo greznico

za MKČN brez predhodnega soglasja oz. kakršnega koli sporočila izvajalcu javne službe o nameravani izvedbi, zato izvajalec javne službe niti ne more vedeti in ne slediti dejanskemu stanju na terenu.

- Ker tako ni priglasih določenih MKČN, izvajalci javnih služb ne morejo izdelati ocene obratovanja.
- Nekateri izvajalci javnih služb oceno obratovanja zaradi neznanja in neveščosti vizualne ocene izvedejo iz pisarne na podlagi priloženih papirjev, tj. brez ogleda. To pa spravlja v neenakopraven položaj tako uporabnike MKČN kot tudi izvajalce javnih služb, ki ocene obratovanja izvajajo, kot predpisuje zakonodaja. Tako obstaja občutna razlika v načinu pregleda med različnimi izvajalci javnih služb v celi Sloveniji, kar pomeni, da imata lahko dva sosedja občutno razliko pri obravnavanju, ker imata drugega izvajalca javne službe. V Sloveniji je veliko priglasih izvajalcev javnih služb. Glede na število prijavljenih v bazo na spletni strani Ministrstva za kmetijstvo in okolje (<http://www.ijsvo.si>, 13. 2. 2013) je registriranih 97 podjetij – izvajalcev javnih služb na območju Republike Slovenije, kar je pravzaprav zelo zgovoren podatek. Še 12 občin pa ostane takih, ki nimajo opredeljenega izvajalca javne službe v opredeljeni bazi na danem spletnem naslovu.
- Tudi cene storitev za izdelavo ocene obratovanja so med seboj zelo različne, kar dodatno bega in jezi uporabnike.
- Vizualna ocena za ugotovitev pravilnega delovanja MKČN ni pravi način ovrednotenja delovanja MKČN, nujno bi bilo treba izvesti tudi analizo KPK oz. analizo merljivega parametra.
- Slika o stanju delujočih oz. nedelujočih MKČN ni točna oz. ni jasno, ali so izdane ocene obratovanja pravilno ocenjene kot pozitivne ali negativne.

Ljudje – končni uporabniki so željni informacij o MKČN, saj so že sprejeli dejstvo, da se zakonski rok za zamenjavo greznic z MKČN približuje. Veliko so na tem področju naredile tudi subvencije za nakup MKČN, ki jih podeljujejo občine. Z osveščanjem prebivalstva in poudarjanjem pomena vgradnje in ustreznega delovanja MKČN se bosta tako tudi dvignila stopnja zavedanja in pritisk na prodajalce MKČN za dosledno servisiranje delovanja in ustreznega obratovanja MKČN.

Če bomo popustili in oceno obratovanja pustili kot pozitivno le na podlagi posredovanih podatkov o MKČN, menimo, da bo bolje, če Slovenija ostane pri greznicah, pa čeprav vemo, da je pravih triprekatnih greznic le nekaj odstotkov, vse ostalo ni veliko bolje od neposrednega izpusta v okolje. Pri tem pa si upamo trditi tudi, da so pravilno dimenzionirane in zgrajene triprekatne greznice dosti boljše od marsikaterih certificiranih MKČN, ki se prodaja v Republiki Sloveniji.

6. ZAKLJUČEK

Da bo delo vseh izvajalcev javnih služb v zvezi z izvajanjem **korektnih** ocen obratovanja lažje in enotnejše ter da bodo uporabniki na območju Republike Slovenije enotno obravnavani, predlagamo na podlagi vseh ugotovitev naslednje ukrepe:

1. takojšnjo spremembo zakonodaje na področju MKČN;
2. jasneje postavljena merila, ki bodo nedvoumno določala merljive pogoje pri odločanju o delovanju MKČN in izdaji ocene obratovanja;
3. večjo in doslednejšo podporo pristojnega ministrstva in inšpekcij ter jasno opredeljene kompetence in naloge ter njihovo izvajanje;
4. absolutno dovoljenje izvajalcu javne službe za odvzem vzorca prečiščene odpadne vode iz MKČN in posledično za izdelavo analize;
5. povečano osveščanje izvajalcev javnih služb o pomembnosti pravilne in dosledne izdelave ocene obratovanja;
6. povečano osveščanje uporabnikov o pomenu pravilne izbire, vgradnje in rednega vzdrževanja in nadzora nad delovanjem MKČN.

LITERATURA IN VIRI

Pravilnik o prvih meritvah in obratovalnem monitoringu odpadnih vod ter o pogojih za njegovo izvajanje, Uradni list RS, št. 54/2011.

SIST EN 12566-3:2005+A1:2009. Male čistilne naprave do 50 PE – 3. del: Predizdelane in/ali na mestu postavljene sestavljene čistilne naprave za gospodinjske odplake, 1. april 2009.

Uredba o emisiji snovi pri odvajanju odpadne vode iz malih komunalnih čistilnih naprav, Uradni list RS, št. 98/2007, 30/2010.

Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne in padavinske odpadne vode, Uradni list RS, št. 88/2011, 8/2012.